

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sârbătoare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Politica minoritară

— Atitudinea guvernului —

Senatul român a avut Vineri o zi mare, importantă.

Dl Gh. Tătăreanu, fost subsecretar de Stat la interne, reprezentant al Partidului Liberal în Senat, a interpellat guvernul dlui general Averescu pe chestiunea minoritară. Talentatul orator a întrebat guvernul dacă voiește „să renunțe la pactul secret în această mare problemă a minorităților din România” și să adereze la o „altă politică față de minoritari”.

În concluzie, d. Tătăreanu crede, că se impune „stabilirea prin consensul tuturor a standardizării principiilor, fixe, călăuzitoare în politica față de minoritari”.

Dl I. Grădișteanu, tot din partea Partidului liberal, a vorbit în aceeași chestiune minoritară, dar cu mai multă sinceritate și obiectivitate.

În consecință, prin această interpellare s'a pus în discuția Senatului român o serioasă problemă, și guvernul, evident, trebuia să-și spună cuvântul asupra ei.

Sarcina de a răspunde în chestia ridicată de Partidul Liberal, a luat-o dl O. Goga, ministrul internelor.

Dl O. Goga, care în toate

manifestările vieții sale publice a fost și este un strălucit purtător al ideii naționale și un temut adversar, în același timp este și un profund cunoscător al problemei minoritare, cea mai delicată și mai completă problemă politică de Stat.

În urmă, ministerul internelor era cel mai indicat să se rostească, să răspundă în chestiune. Răspunsul dlui O. Goga, a fost vibrant, cald și pasionat, dar înțelept și obiectiv. Dsa a avut momente de o inspirație fericită și în ce privește experiențele de politică minoritară, a fost mult superior interpelanților.

Arătând cum înțelege guvernul actual să privească chestia minoritară — și cerând, îndeosebi maghiarilor, să nu mai apeleze la „Liga Națiunilor”, — dl O. Goga a explicat ce este cu așa numitul „Pactul dela Ciucea”. „Când se va cunoaște pactul acesta, noi nu vom mai roși, iar interesele țării nu vor mai suferi”.

Dar a adăogit dl ministru O. Goga, — liberalii vin acum cu o manifestațiune postumă de „impaciuire a minorităților”. De ce n'au făcut același lucru când erau la putere?

În afară de problema minoritară, — întreabă dl Goga, — nu există oare și alte probleme, poate mult mai importante? Dece Partidul liberal nu voiește o înțelegere a tuturor partidelor pe chestia armatei, pe chestiile religioase și pe atâtea altele, mai ales în aceste zile grele, când Statul român are nevoie, mai mult decât oricând, de liniște sufletească?

Recunoaște necesitatea unității în politica minoritară, care este și trebuie să fie o politică de Stat, iar nu de partid. Ori de unde ar veni inițiativa determinării principiilor călăuzitoare pentru o politică de Stat, dl ministru declară că guvernul actual este gata s'o urmeze.

În ce privește pe minoritari, și ei ar fi mulțumiți, ca în problema care îi interesează să știe, că tratează nu dela partid la partid ci, odată cu toate la un loc.

Ținem să constatăm că, găsirea dlui general Averescu în fruntea Partidului Poporului și prezența în actualul guvern a dlui O. Goga, realizatorul „Pactului dela Ciucea” oferă țării chezașia că, la încheierea acestui act s'a avut în vedere în primul rând, ideea națională și numai interesele țării.

Pe chestii mari naționale, guvernul prezidat de către dl general Averescu, suntem siguri, nu poate fi vulnerabil.

Marele discurs al dlui ministru O. Goga — pe care l'am publi-

cat în nrul ziarului nostru de ieri — a produs o puternică impresie asupra întregului Senat.

În definitiv ședința de Vineri a Senatului român a fost o ședință solemnă, care înalță prestigiul parlamentarismului.

Țara întreagă, cu sau fără voia partidelor, va lua cunoștință și va trebui să țină seamă de incontestabila mare importanță a declarațiilor dlui ministru O. Goga, făcută în numele guvernului țării.

Ardealul și Bucovina

nu au încă reprezentant în Consiliul Superior Legislativ, din care cauză, dl Pleșoianu, a cerut în ședința de azi a Senatului, delegarea acestora, dintre membri designați de Parlament.

Azi la amiază

s'a ținut un consiliu de miniștri, care a durat până la ora 2 p. m., hotărându-se programul sesiunii parlamentare și hotărând totodată amânarea desbaterei proiectului legii presei până la sesiunea de toamnă a Parlamentului.

Eri s'a continuat discuția la proiectul legii chirilor în consiliu de miniștri.

Ședința s'a început la orele 11 a. m. și a durat până la orele 2 p. m., după care s'a stabilit durata sesiunii parlamentare. La consiliu a luat parte ambii președinți ai parlamentului, care se va încheia la data de 15 Aprilie a. c. De azi începând zilnic se vor ține două ședințe în Parlament, spre a putea desbate proiectele de legi mai urgente.

Dela deschiderea Pinacotecei Palatului Cultural din Arad

Doamnelor și Domnilor! *)

Un gest înțelegător și generos al Min. Artelor, ne-a dat prilejul fericit le a invita publicul amator de artă să viziteze pinacoteca Palatului Cultural unde cu zina de azi s'a înlocuit o sală specială menită să deie adăpost creațiilor artistice isvorite din suflet omănesc.

Când s'a luat în primire de către minoritățile românești, acest templu al artei, cu darere a trebuit să constatăm în adevăr: am primit ce-i drept o clădire frumoasă, cu bogății artistice de valoare netăgăduită, cu multe cărți prețioase și instalațiuni proprii pentru propagarea vieții culturale. Dar întreg patrimoniul acesta nu era altceva decât o valoare să zic așa, rece și de un caracter pur material, căci era completamente lipsit de atmosfera prielnică culturii noastre omănești. Nu era aceasta vastă clădire un colțisor încălzit de unde să-ți respire un pic de căldură omănescă.

*) Cuvântarea rostită de dl prof. dr. Lazăr Ilich directorul Palatului Cultural.

Dar puterea de creațiune ce izvoarește din tăria sufletelor unite și încălzite de același gând și sentiment, a făcut ca în primul an al conducerii românești să pornească un curent intensiv de romanizare în toate manifestațiunile culturale ce se grupau în jurul Palatului Cultural. Un lung șir de șezători culturale (30 la număr) a creat o strânsă legătură sufletească între sala Palatului Cultural și publicul românesc din acest oraș. Aceasta legătură s'a cimentat tot mai mult prin slova românească care a chemat pe cei iubitori de carte la biblioteca noastră ce mereu a ajuns să fie un bogat izvor de hrană sufletească mai cu seamă pentru tineretul școlar.

Acești doi factori culturali: biblioteca și sala de reprezentații scurte timp au creat o întreagă atmosferă de cultură națională.

Mai rămânea însă de deslegat problema cea mai grea și cea mai gîngășă: procurarea unui echilibru între arta românească și cea străină. Realizarea acestui gând era sfidătoare în primul rând fiindcă n'aveam cea mai im-

portantă condiție „sine qua non” condițiile de ordin material. — Lipsa de fonduri și de subvenții de stat, micile sumușite ce cu mare greutate le putem străcora în bugetul încărcat al orașului, ne-a pus o mare piedică intențiunilor noastre a romaniza și pinacoteca Palatului Cultural. Un puternic avânt a primit însă străduința noastră prin valorosul concurs al dîni ing. N. Petrescu, căruia țin să-i mulțumesc și de asta dată pentru toate gândurile sale bune și atât de prețioase ce ni le-a păstrat în totdeauna într-o strânsă și laudabilă colaborare, și mai cu seamă pentru sumele adunate pe cale particulară în beneficiul fondurilor Palatului Cultural.

Din acest avânt și cu acest prețios concurs pinacoteca noastră s'a îmbogățit cu mai multe tablouri de ale pictorilor noștri reprezentați, între care figurează și o pânză a dîni T. Aman, marele pictor clasic român.

Iar mai nou, ascultarea cererilor adresate de direcțiunea Palatului Cultural și Comitetul Special către Ministerul Artelor pentru înlesnirea muzeului cu opere românești, a încoronat pentru momentul de față cu un succes strălucit năzuințele noastre de a împodobi acest muzeu cu pânzele și altor artiști români.

Colecția de 15 pânze și 3 sculpturi primite ca depozit permanent della Min. Artelor, ne-a înlesnit instalarea acestei săli. Am creat acel colțisor dorit în marele Palat, ca aici sufletul fiecărui român, mândru de calitățile distinse ale neamului său, să se încălzească la privirea și gustarea frumuseților artistice ce se reflectează din aceste valoroase opere de artă. Artiști consacrați, reprezentanții picturii contemporane moderne, ne cinstesc și împodobesc pereții acestei săli, unde deacum înainte fiecare român conștient și pricepător în ale artei, va petrece într-o înălțare sufletească câteva minute sau ceasuri pentru a-și câștiga o recreație la munca grea de toate zilele.

Cu prilejul deschiderii acestei săli îndeplinesc o plăcută datorie aducând cele mai vi multumiri dlui Vasile Goldiș, ministrul Cultelor și Artelor, pentru nobilul gest și înalta pricepere cu care a binevoit să rezolve cererile noastre repetite, făcând posibilă concentrarea pânzelor de valoare ale pictorilor români într-o sală separată, pentru a putea evidenția și mai promova în susururile artistice ale sufletului nostru național.

Nu pot trece cu vederea prețiosul concurs al dlui prof. I. D. Stăfănescu, care în urma deosebitei dragoste ce o

Basarabia culturală

Ruptă la 1812 din corpul Moldovei, Basarabia a stat sub ruși 106 ani. Timp lung de amortire a unui popor sub dominație străină, Basarabia în comparație cu Bucovina și mai ales cu Ardealul a fost mai puțin dominată de străini, totuși efectele acestei înstrăinări asupra ei s'au resimțit mai mult.

Căzută jertfă scopului urmărit de Rusia, dela Petru cel Mare, de a ajunge la Constantinopol, Basarabia a fost țapul ispășitor al luptei dintre Rusia și Turcia. Rusia țaristă nădăjduia să aibă asentimentul populației creștine din Basarabia contra turcilor păgâni și atâta vreme cât românii nu manifestau dorințe de deslăpire, au avut parte de un tratament mai omenesc.

Altă nenorocire după luarea Basarabiei a fost că Principatele ajung sub protectoratul rusesc și asta a avut drept urmare că nu desinteresul dar teama de ruși să silească pe românii din Principate a vorbi foarte puțin despre Basarabia. În anul 1848 când bărbății noștri politici au luat o atitudine pe față împotriva Rusiei, au trebuit să pibejească din țară. Dar când s'au unit cele două Principate și țința întregului românism gravita în spre ele, atunci și politica rusească a devenit dușmănoasă românilor basarabeni și de atunci începe opera de rusificare, scoțând limba românească din biserici și înlocuindu-o cu cea rusească. Iar începând cu anul 1875 seminarul din Chișinău a început să dea preoți rusificați deja.

Legăturile cu românii din celelalte provincii nu se mai îngăduie și sufletul românesc din Basarabia nu ne mai dă nici un talent literar mai de seamă, afară de aceia cari în urma persecuțiilor rusești, s'au validat în principatele libere cum au fost: Donic, Al. Russo, Bogdan Petriceicu Hașdeu, C. Moruzi.

Abia pe la 1908 adie un suflu de libertate și românilor basarabeni când li se dă voie să tipărească în românește o revistă

păstrează pentru orașul nostru, și mai cu seamă pentru Palatul Cultural, ne-a mijlocit dela familia celui mare pictor român, cu marcă mondială, care a fost N. Grigorescu, o pânză tot pentru această sală, care lădesebi prin tehnica ei înseamnă o achiziție foarte prețioasă, cu atât mai vărtos, cu cât această lucrare a figurat la expoziția internațională din Veneția în anul 1924, lângă celelalte 3 pânze ale lui Grigorescu, trimise de către statul român.

Pie această sală, împodobită cu valoroasele opere ale marilor noștri artiști, un adevărat altar al artei românești, luminat și încălzit de focul sacru ce se desprinde din creația unilor a celor aleși fii ai neamului nostru cari au fost înzestrați de către providența Dumnezeuască, cu un dar deosebit și fie totodată un izvor viu de însuflețire pentru viitorimea ce se va inspira în acest mediu prielnic pentru ducerea mai departe și desăvârșirea artei românești.

A. S. Principele Mihai

s'a reîntors azi dimineața din Florența în capitala țării.

bisericească numită: „Luminătorul”. Aici își publică poeziile marile poet al Basarabiei Al. Mateevici, care prin farmecul limbei arhaice moldovenesti, își aduce aminte epoca cronicarilor Moldovei.

Este interesantă contribuția culturală ce au dus-o Basarabiei ciobanii ardeleni. Păstorii de oi nu sunt legați de un loc stabil, ei cutrieră cu turmele lor, Bărăganul, Dobrogea, Basarabia ajungând până prin Rusia.

Acești ciobani duceau pe lângă sufletul și graiul românesc o mulțime de cărți populare cum sunt: Alexandria, Ghenoveva de Brabant, Arghir și Elena etc. și le vindeau românilor din Basarabia.

Astăzi tineretul basarabean studiază la școlile și universitățile românești, mai nou are Basarabia o școală superioară o Academie teologică și speră că nu va fi departe timpul când din sânul acestui sănătos element românesc vor eși la iveală personalități ce vor ilustra cultura noastră.

Mișcarea culturală

Inaugurarea sălei de pictură românească din Palatul Cultural

Duminecă, 20 cor. orele 11 și jum. a avut loc în Palatul Cultural inaugurarea sălei permanente a picturilor românești.

Între asistenți am remarcat: P. S. Episcopul Gr. Comșa însoțit de preoții de pe lângă episcopie, dl. col. P. Georgescu șeful de Stat Major al Div. I cavalerie, dl. dr. Lazar subprefect ca reprezentant al județului, dl. prof. Teodorescu consilier com. cu dna. Jua și dnul baron Pop, dna și dnul Lt. Col. Ștefan Bălcești, dl. C. Popa, dl. maior Săvoiu, dl. maior Iovănescu, dl. Al. T. Siamatiad, dl. prof. Teodorescu, dl. prof. Șonaru, dl. prof. I. Langa, dl. cap. Popovici și alții.

În fața aleei asistențe strânsă în frumoasa sală care va adăposti de acum înainte lucrările celor mai de seamă artiști români, dl. prof. dr. Lazar-Nichi — harnicul director al Palatului nostru Cultural; căruia li suntem datori întreaga noastră recunoștință pentru opera de românizare ce a săvârșit-o în cei șase ani de când conduce această instituție, — a rostit entusiasta vorbire pe care o reproducem în întregime în foiletonul nostru de astăzi.

După aceasta, publicul primind informații și explicații asupra autorilor valoroaselor lucrări expuse, au petrecut o oră de aleasă plăcere în fața pânzelor semnate de N. Grigorescu, T. Aman, Teodorescu Sion, Gh. Pătrașcu, Iser, F. Șirato, Ștefan Dumitrescu, N. Tonița, D. Ghiță, Tr. Cornescu, Sabin Popp, S. Soroceanu, P. Iorgulescu și a lucrărilor în bronz datorite lui O. Han, C. Medrea, P. Storc și alții.

Teatrul orașenesc.

Miercuri la orele 8 seara: »Nu mă'nsoar« comedie.

Joi, la orele 8 seara: »Bajadera«, operetă, cu concursul artistei Horvath Mihi.

Vineri d. m. la orele 3 jum. opereta »Prințesa circului« (Prețuri jum.)

Vineri seara la orele 8 și jum.: »Soțiea-mi« operetă.

Sâmbătă d. m. la orele 3 și jum. opereta »Eva« (Prețuri jum.)

Sâmbătă seara la orele 8 și jum. premiera comediei »Atențiune! Apar-tament pentru dame«

Tensiunea italo-jugoslavă

— Jugoslavia caută pretextul unei intervenții armate în Albania? — Guvernul albanez ia măsuri de apărare. — „Italia fascistă nu va turbura pacea europeană, dar este gata pentru orice eventualitate”. — intervenția Marilor Puteri —

În lumea diplomatică se discută cu o serioasă îngrijorare tensiunea actuală italo-jugoslavă, pe chestiunea Albaniei.

Originea acestui conflict este veche și se dă pe chestiunea dominațiunii Mării Adriatice. Ori, această dominațiune o va avea aceia dintre aceste două State, — italian și jugoslav, — care își va fi asigurat o influență puternică și hegemonia asupra Albaniei, care este, indiscutabil, cheia Adriatice.

Italia fascistă garantează o largă libertate maritimă pe seama Jugoslaviei, dar în deplina conștiință a misiunii sale mari civilizatorice și de încheierea solidarității latine, nu va permite — suntem convingși despre aceasta — întinderea prea mare a Jugoslaviei acolo, unde aceasta nu are ce căuta, și mai ales, în paguba intereselor latinității.

Albania, știind ce o așteaptă din partea Jugoslaviei, evident a căutat o apropiere de Italia, dela care speră să aibă un concurs larg pentru consolidarea ei internă și pentru prosperarea tinerei republice.

Nu de mult generalul Ahmed Zogu, actualul președinte al republicii albaneze, a încheiat un tratat politic și militar. — Tratatul dela Tirano — cu Italia fascistă a dlui Benitto Mussolini.

Jugoslavia face serioase pregătiri militare

„Giornale d'Italia”, un ziar serios și bine informat în chestiile politice externe, publică o lungă corespondență din Belgrad, asupra pregătirilor Jugoslaviei.

Ziarul arată că, îndată după ce a devenit notorie, semnarea Tratatului dela Tirano, guvernul jugoslav a încercat ca printr-o acțiune diplomatică să constituie un front diplomatic împotriva Italiei. Încercarea aceasta a eșuat aproape complet.

Anglia a recomandat Jugoslaviei abținere dela orice intențiuni agresive, România s'a arătat favorabilă Italiei, Cehoslovacia a dat sfaturi de prudență, Turcia s'a dezinteresat de această chestiune, Bulgaria s'a arătat hotărât împotriva Belgradului, Ungaria a manifestat indiferență, dacă nu chiar ostilitate, iar Germania a continuat să rămână absentă în Balcani.

Agitațiile contra Italiei.

Franța a dat la început sfaturi de moderațiune la Belgrad, totuși alte elemente franceze nu au lipsit de a sprijini Jugoslavia în agitația contra Italiei și Albaniei. La această agitație jugoslavă anti-italiană s'a alăturat acum vigoasă acțiune a social-democrației francmasonice internaționale, care intervine azi activ în Jugoslavia, crezând că va găsi acolo instrumente de războiu contra fuscismului. Sectele militare sârbe, dintre cari cea mai puternică e aceia numită „Măna albă” sunt în contact cu francmasoneria, care a ținut în luna Septemvrie marile ei congrese la Belgrad. „Măna albă” e o organizație militară, din care fac parte conducătorii statului major și aproape toți generalii de naționalitate sârbă. Ea reprezintă serbismul și susține dinastia. Scopurile serbismului sunt cunoscute: ocuparea Albaniei de Nord și a Salonicului, supunerea Bulgariei și a celorlalte țări balcanice, năngălbilitatea Macedoniei și hegemonia Sârbiei pe întreg teritoriul Jugoslaviei și în Balcani.

„Măna albă”, deși șovinistă, nu ezită să se servească de elemente comuniste și bolșevizante.

Măsurile de apărare ale Albaniei

Correspondentul menționatului ziar arată că Jugoslavia ar urmări provocarea unei revolte la frontierele Albaniei, pentru răsturnarea lui Ahmed Zogu și a regimului actual din Albania, amic al Italiei, și de a creia în Albania o stare de confuzie, pulând legitiima intervenția Jugoslaviei în această țară.

În urma pregătirilor jugoslave, guvernul albanez a început lucrările de apărare, mai ales la frontiera nordică.

Italia nu va turbura pacea Europei, dar se va apăra

Agenția jugoslavă „Avala” dela Belgrad publică o notă din sursă oficială care desminte orice intențiune agresivă sau pregătiri militare din partea Jugoslaviei.

„Foglio d'ordine” dela Roma, organul oficial al Partidului fascist, publică o notă finută pe un ton pașnic, dar foarte energic, în care, între altele, se face următoarea precizare a atitudinii Italiei oficiale:

„Italia fascistă, în totul ocupată cu munca de refacere economică și cu sfurtarea ei gigantică de a creia un nou regim nu are intenția de a turbura în niciun fel pacea europeană. Întreaga lume știe aceasta, cu tot sgomotul mizerabil — făcut de antifasciști. Toată lumea trebuie însă să știe de asemenea că Italia fascistă nu va suporta amenințări de șantaj sau de atentate. Aceasta precizează odată pentru totdeauna situația noastră: nu vom mai reveni asupra acestor argumente cu cuvinte de prisos.

Cuvântul de ordine este să lucrăm întotdeauna în tăcere”.

Italia refuză orice amestec al Marilor Puteri

Toate Puterile Mari europene depun mari eforturi pentru împiedicarea agravării tensiunii italo-jugoslave și pentru a restabili relațiuni normale între ambele țări. Se anunță că dl. Stressemann președintele Ligei Națiunilor, se întreabă dacă tensiunea actuală nu protifică o intervenție a Ligei Națiunilor.

După „Corriera della Sera”, aplanarea diferendului și împiedicarea unui conflict armat este de datoria Belgradului. O declarație sinceră și categorică despre intențiunile pașnice ale guvernului jugoslav, va găsi aprobarea opiniei publice și a Puterilor Mari și va reda liniștea, atât de necesară, tinerei Republice Albanese.

Ziarul „Tribuna” a cărei relații cu cercurile guvernului italian sunt cunoscute, arată într'un editorial, că nici Franța și nici Liga Națiunilor nu pot să aibă cuvânt în chestiunea Adriatice. Rezolvirea problemelor Adriatice, este de competență exclusiv a Italiei.

În cercurile diplomatice europene se crede că în cele din urmă, diferendul italo-jugoslav va fi totuși, aplanat.

Cinema Apollo.

Miercuri »Băiat sau fată«, comedie. Începutul reprezentațiilor la orele 4 și jum., 6, 7 jum. și 9.

Cinema Urania.

Miercuri: »Vulturul negru« în rolul principal cu Rodolpho Valentino. Prețuri reduse 10—20 lei. Începutul la orele 4 jum., 6, 7 jum. și 9 seara.

Cele mai mari averi din lume

— O statistică internațională a miliardarilor —

Un colaborator al lui Neues Wiener Journal face o statistică senzațională a celor mai mari averi din lume, scriind cu acest prilej următorul articol: „Acum câteva zile, bancheul J. W. Prentiss, din New-York, cheamă la telefon pe Edsel Ford, din Detroit. Convorbirea a durat 30 secunde. Ea decurse în felul următor:

Prentiss: Allo, aici Prentiss. În numele lui Horubliet et Weeks.

Ford: Aici Ford. What is the matter? (despre ce e vorba?)

Prentiss: Repet ultima mea propunere. Ofer un miliard dolari pentru uzinele Ford.

Ford: Refuz propunerea și de data aceasta.

Prentiss: Mențin propunerea cu toată reaua stare financiară a dv.

Ford: Regret, uzinele Ford nu sunt însă de vânzare!

Dacă luăm această propunere drept bază pentru evaluarea averii lui Ford, atunci Ford senior și Ford junior dispun de 1 miliard 150 milioane dolari. La 150 milioane dolari sunt evaluate proprietățile particulare. Ford posedă între altele o linie particulară de cale ferată, o mare colecție de antichități unice în felul ei, linii de comunicație aeriană, precum și unele moșii.

Familia Ford îi urmează — pe departe — dinastia Rockefeller. Și aici tatăl și fiul reprezintă împreună o avere de 600,000,000 dolari.

Din punct de vedere juridic, John D. Rockefeller nu posedă decât câteva sute milioane. Întreaga sa avere a transmis-o fiului său.

Motivul că a fost întrecut de Ford, se datorește faptului, că și-a dăruit cea mai mare parte din avere pentru scopuri sociale.

Diversele întreprinderi Rockefeller constituie singure un capital în valoare de 500,000,000 dolari. Cifra aceasta e absolut autentică.

Celebru rege al petrolului american mai are apoi alte întreprinderi, care nu-i poartă numele și care sunt evaluate la 250 milioane dolari.

Dacă acești bani nu ar fi fost dați, Rockefellerii ar avea azi cea mai mare avere din lume, mai mult; din toată istoria omenirii și anume: 13

miliarde dolari sau peste 5 miliarde mărci aur.

Regilor motoarelor și petrolului le urmează — și mai pe departe — cei treisprezece mai bogați oameni din lume, a căror actuală situație financiară „New-York Times” o dă în felul următor:

Frații Mellon, casă de bancă și aluminium: 200 mii dolari.

Prințul de Westminster, care posedă cele mai scumpe terenuri din Londra 200 mii dolari.

Eduard și Anna Harkness, moștenitorii tovarășului lui John D. Rockefeller 200 mii dolari.

Sir Basil Zaharoff, levantinul, căruia îi aparține fabricile de arme Vickers Limited și jumătate din cazinoul dela Monte-Carlo 125 mii dolari.

Apoi:

Poyne Whitney (căi ferate, petrol, bănci) 100 mii dolari.

George F. Backer, bancă, 100 milioane dolari.

Vincent Astor (blănuri, terenuri, hoteluri) 100 mil. dolari.

J. W. Vanderbilt (căi ferate) 100 mil. dolari.

Thomas B. Walter (lemnărie, fabr. hârtie) 100 mil. dolari.

Baronul H. Nitsui, cel mai mare armator al Japoniei 100 mil. dolari.

Simon I. Patenn, regele aluminiului din Bolivia 100 mil. dolari.

Alfred Lovenstein, armatorul magnat belgian 100 mil. dolari.

În lista lui New-York Times lipsesc capitaliștii germani și francezi. Or, familia Rothschild, posedă, o avere de 200 mil. dolari. Știines nu mai poate fi trecut printre miliardari, de când dinastiei financiare, i-a murit șeful. Avereii îi era evaluată, în apogeul măririi sale, la un miliard dolari. Când a murit, Gugo Știines nu mai avea decât 100 milioane dolari.

Avereii lui Carnegie era evaluată odată la 350 mil. dolari. Acum e micșorată mult.

În anul 1923 se dovedise că existau 8000 milionari americani, cu o avere totală de 30 miliarde dolari.

O epitimă din întreaga avere națională americană era așadar în buzunarul a unei douăsprezece din întreaga populație a Statelor-Unite.

INFORMATIUNI

Insemnătatea istorică a zilelor

La 24 Martie se împlinesc unamie și oșprezece ani dela moartea Califului Harum Ali Raschid, care pe atunci fusese a 24-lea.

Acest calif a fost un mare protejator a științelor.

Guvernul a început tratative

cu o societate franceză și belgiană, pentru zidirea suburbiilor studențești. Persoanele competente afirmă că, realizarea acestor planuri se va obține abia peste câțiva ani,

Pentru a putea contribui

la normalizarea salariilor, mărirea sporului chiriei funcționarești, guvernul a proiectat, să se impoziteze contractele de închiriere, din care veniți apoi s'ar putea realiza sume considerabile, cari, folosite pentru scopul de mai sus, fără îndoială că ar deservi favoarea funcționarilor persecutați de sonre.

Din știri confirmate

anunțăm că, s'a decis și admis proiectul de reformare a școalelor medii. Consiliul de miniștri a dispus ca, acest proiect să fie depus la Camera, încă în săptămâna viitoare.

Funcționarii minoritari C. F. R. Cluj

cari s'au prezentat la examen din limba română, în mare parte s'au reușit, dintre 400, câștigând la examen abia 42, cari se vor putea prezenta la corecția în luna Septembrie a. c.

Comisia examinatoare a plecat azi la Oradea-Mare spre a examina pe funcționarii minoritari de acolo.

Proiectul legii

prin care se dispune suprimarea legii referitoare la datorii în valuta forte, ce s'a votat în luna Februarie, — a fost primit și votat în întregime de către Camera de deputații, în seara de seara, din ziua de ieri.

Miniștrii de externe a Statelor conducătoare

din Europa, au avut o consfătuire, în ce privește încercarea de a se putea aplana conflictul dintre Italia și Jugoslavia.

Italia refuză categoric propunerea de a se traduce chestia aceasta înaintea Ligei Națiunilor.

Anglia nu s'a declarat încă în această privință. Se dă ca sigură solușia chestiunii în felul că, atașajii militari ai țării, din Belgrad, se vor deplasa la granița Albaniei, spre a se constata, dacă s'au făcut ori ba, pregătiri militare, din partea statelor în conflict.

Atenție

Se va achita costul materialelor rechiziționate în timpul războiului! Cercul de Recrutare Arad, comunică, următoarele de mai jos, ce vor îmbucura lume multă, căci se speră că, în scurt timp, cei, dela cari s'a rechiziționat în timpul războiului materiale etc., acum în scurt timp, vor fi despăgubiți.

Se aduce la cunoștință publică că toți deținătorii de bonuri de mână, chitanțe provizorii, procese-verbale, etc., prin care ar putea dovedi că li s'a rechiziționat vre'un obiect de către armată în timpul războiului în anul 1919 și care până în prezent nu le-au putut preschimba în bonuri definitive Md. Nr. 2 pot cere din nou aceasta prin Biroul de Rechiziții al Cercului de Recrutare Arad.

Cereri însoțite de bonurile de mână, sau chitanțe provizorii, or procese-verbale se vor înainta Cercului de Recrutare Arad, cel mai târziu până la 1 Aprilie 1927.

Baptiști tâlhari

Cazul de față, este o pildă eclatantă, din care se vede fătăria baptiștilor, cari ajutați cu banii lui Iuda, predică apă și beau vin, vorbesc despre smerenie și propagă ura în contra noastră a „păcătoșilor” și în restimp când se cred nevăzuți fură și trăiesc în desfrâu de rupe pământul. Iată ce zice o știre, primită din comuna Seleuș:

Baptiștii Cladovan Ion, Coman Ion și Dehelean Ion, toți trei din Seleuș, uitând de simpla zicală „nu lua ce nu-ți al tău, că te frige dragul meu”, au furat stupii „frate”-lui lor, cu numele Kramer Francisc.

Așa se vede că în comuna Seleuș baptiștilor le place mierea și de dragul dulceaței fură și chiar și dela „fratele” în credință!

Ce fac oare acești nenorociți când le vine dor de alte... dulceațe?!

Autoritățile din Seleuș, de sigur că o să aibă o deosebită atenție față de sectanții stupari... să nu tot umble la roii „fraților” de credință.

Pe fariseul adventiștilor

cu numele Baier, Tribunalul prin sentința adusă azi l'a condamnat la 1 an închisoare și 50 mii lei amendă, pe deapă suplemenare.

În ziarul nostru am relatat amănunțit chestia aceasta, cu ocazia când s'au făcut percheziții în casa de adunare a adventiștilor din București.

CINEMA ELISABETA.

Azi, Miercuri, după masă la orele 6, 7 jum. și 9 seara

BANDOLERO

Film senzațional extraordinar și atracție uimitoare cu tauri. În rolul principal: PÉZRE de CORDOLA și RENÉ ADORÉ.

De Vineri

Cezar, calul sălbatic

Vine! Dăvara dela Poștă Vine!

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 22 Martie 1927

Berlin	12337.50
Amsterdam	208.10
New-York	520.—
Londra	2525.25
Paris	2036.—
Milano	2363.—
Praga	1539.—
Budapesta	9080.—
Belgrad	912.50
București	310.—
Varșovia	57.95
Viena	7315.—

Valute

Napoleon	680.—
Mărci	40.—
Leva	1.20—
Lire otomane	85.—
Lire sterline	820.—
Fr. rancezi	6 70—
Fr. elvețieni	32.—
Lire italiene	7.70—
Drahme	2.10—
Dinari	2.90—
Dolari	169.—
Marca poloneză	18.—
Cor. austr.	24.—
Cor. ung.	29.—
Cor. cehoslov.	500.—

Vizarea carnetelor ofițerilor de rezervă

Primim următoarele: În conformitate cu ordinul M. St. Major Nr. 160—1926 cu privire la viza carnetelor Md. E. 1. ale ofițerilor de rezervă, precum și medici, farmaciști, veterinari, cu gradul sau dacă nu au gradul de ofițer de rezervă, atrag atențiunea acestora că până la data de 29 Martie 1927.

1. Să se prezinte în persoană, sau să trimită carnetul Md. E. 1. pentru vizare la Cercul de Recrutare Arad.

2. Să completeze toate datele dela fila Nr. 2. (starea civilă) ultimul domiciliu se va înscrie în creion, tot pe această filă va arăta ce limbi cunoaște a vorbi și scrie.

3. Acei ofițer de rezervă, care a omis până acuma a cere corpului de trupă, căruia aparține, carnetul Md. E. 1, va cere aceasta imediat, însoțind cererea cu o fotografie și 3 lei costul carnetului.

4. Ofițerii de rezervă, cari nu vor avea carnete Md. E. 1., până la data de 25 Martie 1927, la mână, vor raporta în scris și recomandat Cercului de Recrutare, asupura adresei ultimului lor domiciliu și asupra corpului de trupă asupra căruia aparține, semnalând totodată lipsa carnetului și data intervenției pentru a obține carnet.

Va comunica totodată și corporilor lor de trupă de ultimul lor domiciliu, arătând în adresă Cercul de Recrutare pe raza căruia se găsesc, iar acei cari se găsesc înscrși la Cercuri și locuesc mai mult de 6 luni

pe raza acestui Cerc, vor cere schimbarea domiciliului.

5. Ofițerii de rezervă, cari nu au carnete și nu știu căru corp de trupă aparțin, vor cere Cercului de Recrutare informații.

6. Ofițerii de rezervă, cari nu se vor conforma acestor instrucțiuni, vor fi dați în judecata Consiliului de război, conform art. 242 bis codul justiției militare.

În ce privește ofițerii, cari pretind că au fost ofițeri de rezervă și încă nu sunt primiți în armata română, fie că au înaintat actele lor în anii trecuți, fie că li-au înaintat acum, sunt obligați, și dacă au fost recrutați anterior, să se prezinte înaintea consiliului de recrutare al clasei 1928, pentru a fi revizuiți. — Pt. Comandamentul Cercului de Recrutare Arad, Lt. Colonel: Luca.

Încă în sesiunea aceasta Parlamentului

se va vota proiectul legii de unificarea salariilor funcționarești.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. : : serviciu punctual.

KNAPP

Ivopsește și curăță haine. — Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de Marți în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineață până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6.** Arad. 245

În toată ziua mezeluri proaspete, carne de porc, unsoare, clisă, tofelul de cârnuri proaspete la oo 480

Șumandan Gheorghe și Fiul
Bulev. Regele Ferdinand No. 52
Cer sprijinul Onor. public românesc!

Reclama
este sufletul
comerțului!

FILT-pantofi
în permanentă asortiment bogat la depozitul principal
LÉVAY și SZIGETI
Înainte Bucsbau și Comp., depozit de ghete ARAD. 817

Citiți Cuvântul Ardealului!

Primăria comunei Șagul.
Nr. 305—1927. 889

Concurs.

Devenind postul de moașă comunală vacant, se publică concurs pe ziua de 9 Aprilie a. c. a-și înainta acele reflectanți cererile, cari doresc a ocupa acest post până la data de mai sus. Șagul, la 14 Martie 1927.

Primăria.

Cenzurați Prefectura Județului.

Dacă vrei să deținezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo conștiincios caută ooo

hala de vin a viticulturii „Minorităților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri esceleste!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caldorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile necesare și montările le execută pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

S'a început deja curățirea și vopsirea hainelor de primăvară la **Nicolae Hospodar**
Întreprindere de vopsit, aranja modern cu putere vaporică Arad
Strada Siroiescu (Teleki-ucca) Nr. 13. ooo 795

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Ep. Radu Nr. 28., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

Griji, Tăticule!
Stofe școlare, metru Lei 460
Stofă școlară extra-fină, metru . . . Lei 560
la MUZSAY - ARAD
vis-a-vis de teatru. (589)

Imprimeria Județului S. A.
Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot solul de tipărituri aparținătoare artei tipografice. — Depozit de Imprimărie
:: primare secretariale și advocatiale. ::

CASSA CENTRALĂ DE PĂSTRARE DIN ARAD, SOC. P. A. — Bilanț, încheiat la 31 Decembrie 1926. — Activa: Cassa în numerar, devize și valută 3,745.063.—, Capital, depus la alte instituții 985.009.—, Portofoliul cambilor 15,967.854.—, Debitori în cont-curent 15,350.303, Împrumuturi ipotecare 1,151.964.—, Hărții proprii de valoare 1,125.951, Imobile 4.000.000.—, Hărții de valoare a fondului de pensie 60.545.— Inventar amortizat —, Garanții 2,220.859.—, Incasso 888.900.—, Total 42,386.689.—
Passiva: Capital social 3,000.000, Incurs până la sfârșitul lunii Decembrie 1926 3,000.000.—, Fond de rezervă 700.000.—, Fond de pensie 112.644.—, Fondul decedatului Ludovic Csák și Dr. Ioan Singer 7.500.—, Depuneri spre fructificare 28,875.349.—, Depuneri spre păstrare 122.655.—, Diversi creditori 4,696.471.—, Împrumuturi ipotecare 791.105.—, Dividende neridicate 24.881.—, Impozit nepătit după dobânzi 189.067, Dobânzi primite înainte 438.032.—, Garanții 2.220.859.—, Incasso 888.900.—, Profit net 428.985.—, Total 42,386.689.—
Arad, la 31 Dec. 1926.

Pentru contabilitate: **Grób Jenő**, procurist, expert-contabil. **DIRECȚIUNEA:** (ss) **kisjolsvai Szabó Zoltán**, președinte, (ss) **Dr. Boros Béla**, (ss) **Deutsch Károly**, director executiv, (ss) **Lócs Rezső**, (ss) **Neumann Hermann**, (ss) **Szántay Lajos**, (ss) **Verbos Nándor**.

Examinat și găsit în concordanță cu registrele principale și secundare.

CENSORII: (ss) **Tabakovits Emil**, președinte, (ss) **Boros Iván**, (ss) **Dömötör Bertalan**, (ss) **Dörner János** expert-contabil, (ss) **Dr. Nichi Lazar**. 887

Primăria comunei Bocsig.
Nr. 326—1927. 883

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 1 Mai 1927 la ora 11 a. m. se va ține licitațiune publică la școala primară de Stat din Bocsig, pentru vinderea următoarelor obiecte:

Una buc. rezervor (bazin) mare de apă,
Una buc. vârtaj orizontal pentru fântânic cu pompă și tot mecanismul respective toate mășinăriile din fântâna cu pompă care a fost la castelul Caragheorghieviciu.

Condițiunile referitoare se pot vedea zilnic în biroul notarial Bocsig, între orele oficiale.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 70—83 din legea contabilității publice.

Bocsig, la 17 Martie 1927.

Primar: **N. Palcu**.
Notar: **A. Bodai**.

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al doamnei **Cristina Săbau**

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimăria de modele pe pânză.

Cine vrea să cumpere mobilă să-și ia atâtea obiecte și să cerceteze depozitul fabricii KLUG din Aradul-Nou lângă podul Măreșului. ooo 611

Nr. 1493—1927.

Concurs de licitație minuentă

Consiliul eparhial ort. din Arad, publică concurs de licitație minuentă pentru darea întreprindere a lucrărilor de prămedificarea unui etaj de asedificiului birourilor Consiliului și alte transformări în parcedificiului.

Ofertele închise, făcute pective, completate pe devizular, ca se poate procura secția economică a Consiliului eparhial, reflectanții le vor prezenta la Consiliul eparhial până la 12 din 30 Martie 1927.

Reflectanții vor depune Administrația cassei Consiliului eparhial, fie în bani fie în acceptabile, cație de 5% calculate dela suma oferită, iar tanțiile despre cațiile depuse vor adnexa la oferte.

Planurile și condițiile de țare se pot vedea în cursul lor oficiale la secția economică a consiliului eparhial.

Arad, din sedința Consiliului eparhial, ținută la 19 Martie 1927.

Consiliul eparhial ort. Arad. 888

Primăria comunei Șiria.

Nr. 506—1927

Publicațiune.

Primăria comunei Șiria, blică licitațiune publică pe traducerea și verificarea alor foi cadastrale.

Ingenierii autorizați să și teze ofertele scrise și sig până la data de 17 Aprilie la aceasta Primărie.

Șiria, la 8 Martie, 1927.

Primăria

Primăria comunei Șepreus

No. 176—1927.

Publicațiune II.

Licitația fixată pe ziua de Martie 1927 rămânând fără zultat publicăm din nou licitația pe ziua de 29 Aprilie 1927 ora 10 din zi, pentru cumpărarea lor 2 vâlauă pentru adăp vitelor.

Licitația se va ține cu oia închise și în conformitate cu legea contabilității publice, cu observare că dacă și aceași citație va rămânea fără rezultat cumpărarea se va face prin livoială.

Șepreus, 16 Martie 1927.

Primar: **Părv**.
Notar: **Puticlu**.

Imprimeria Județului S. A. Arad